

Ефективна комунікація

Тема 2. Конфлікти та маніпуляція

МАНІПУЛЯЦІЇ У СПІЛКУВАННІ

Маніпуляція - приховане управління людиною супротив її волі, що приносить ініціатору односторонні переваги.

Прояви маніпуляцій:

- брехня
- неповна передача інформації
- перекручування фактів
- вживання певних словесних формул, які відволікають увагу іншої сторони.

Типові прояви маніпуляцій

Маніпуляція		Реакція
ДОБРИЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ	Ви ж не такий, як усі менти....	Дуже дякую за високу оцінку моїх моральних якостей. Ви праві, я дотримуюсь законів та інструкцій. А тому, пропоную повернутись до обговорення Вашого правопорушення.
Я НЕ ЗНАВ	А що? Я не знав, що заборонено співати пісні о другій годині ночі.	Я Вас добре розумію. Нажаль, не знання законів не може звільнити нас від відповідальності за їх виконання. А тому...

Типові прояви маніпуляцій

Маніпуляція		Реакція
НІКОЛИ ЗНОВУ	Відпустіть, я більше не буду.....	Ми дуже раді, що ви плануєте дотримуватись ПДД у подальшому. Нажаль ви вчинили правопорушення і ми змушені скласти протокол.
Я ЗНАЮ ЛЮДИНУ	Я зараз подзвоню батькові, а він знаю твого керівника.	Ваші дії можуть бути трактовані як спроба тиску на службову особу? Згідно з статтею ____, Ви можете отримати штраф/ покарання у вигляді? Наша розмова записується у режимі реального часу. Ваші дії можуть бути трактовані...

Типові прояви маніпуляцій

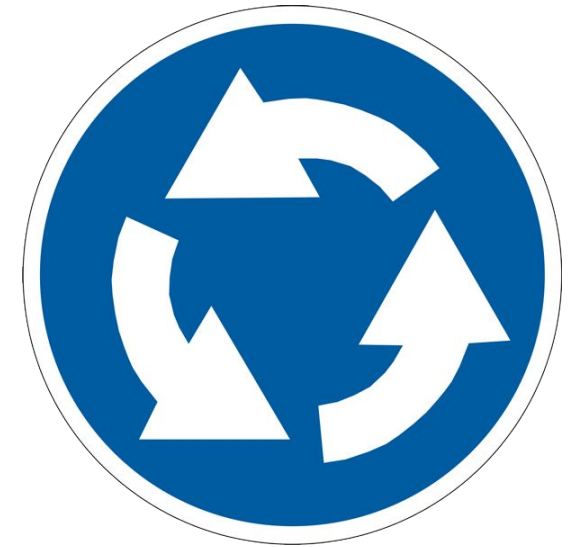
Маніпуляція		Реакція
БРАК ЧАСУ	Відпустіть, у мене зустріч через 20 хвилин.	Дякую, що повідомили. Зараз ми швидко оформимо адміністративне правопорушення і Ви встигнете на зустріч
ВАЖЛИВА ПРИЧИНА	Я керував машиною в нетверезому стані, тому що у мене вчора народився син.	Вітаємо Вас із цією подією. Бажаємо Вашій дитині здоров'я. Нажаль керування у нетверезому стані є порушенням і ми змушені діяти відповідно до статті.....

Типові прояви маніпуляцій

Маніпуляція	Реакція
НАМАГАННЯ ЗВАБИТИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ІНШОЇ СТАТІ	Чітке дотримання посадових інструкцій, усвідомлення своєї позиції як посадової особи.

Протидія маніпуляціям

- Чітке усвідомлення власної мети. “Які мої цілі в спілкуванні? Якщо я погоджусь із іншою людиною, це співпадає в моїми цілями?”
- Зламана платівка – постійне повторення своїх вимог.
  - Пред'явіть будь-ласка документи.
  - Я поспішаю.
  - Пред'явіть будь-ласка документи.
  - Ви що? Не чули?
  - Пред'явіть будь-ласка документи
  - Ви знущаетесь?
  - Ні в якому разі. Пред'явіть будь-ласка документи
  - Ось, ось, задовбали.
  - Дякую.

Протидія маніпуляціям

- Посилання на третю особу, закон, ситуацію. “Згідно з Законом України, пунктом 68.3 Ви повинні...”
- Відділити мух від котлет. Причину від правопорушення. Тему 1 від теми 2
  - Ми вітаємо Вас із народженням сину. (**причина**)
Нажаль Ви порушили ПДД. (**правопорушення**)
  - Я розумію Ваше бажання якнайшвидше вирішити цю справу. (**тема 1**)
Тому пропоную якнайшвидше заповнити протокол і відпустити Вас (**тема 2**)

Маніпуляція чи Ні?

- Літня людина в переході продає яблука. “У мене немає дозволу на торгівлю. В мене мала пенсія”.
- Я не винуватий в цьому ДТП. Винуватий водій зеленого Ланосу
- Я не бачив знаку “Зупинка заборонена”.
- Мій чоловік трошки галасливо себе поводить. Давайте, я заберу його звідси і ми не будемо складати протокол.
- Мій тато – суддя...

Запропонуйте свої маніпуляції...

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ

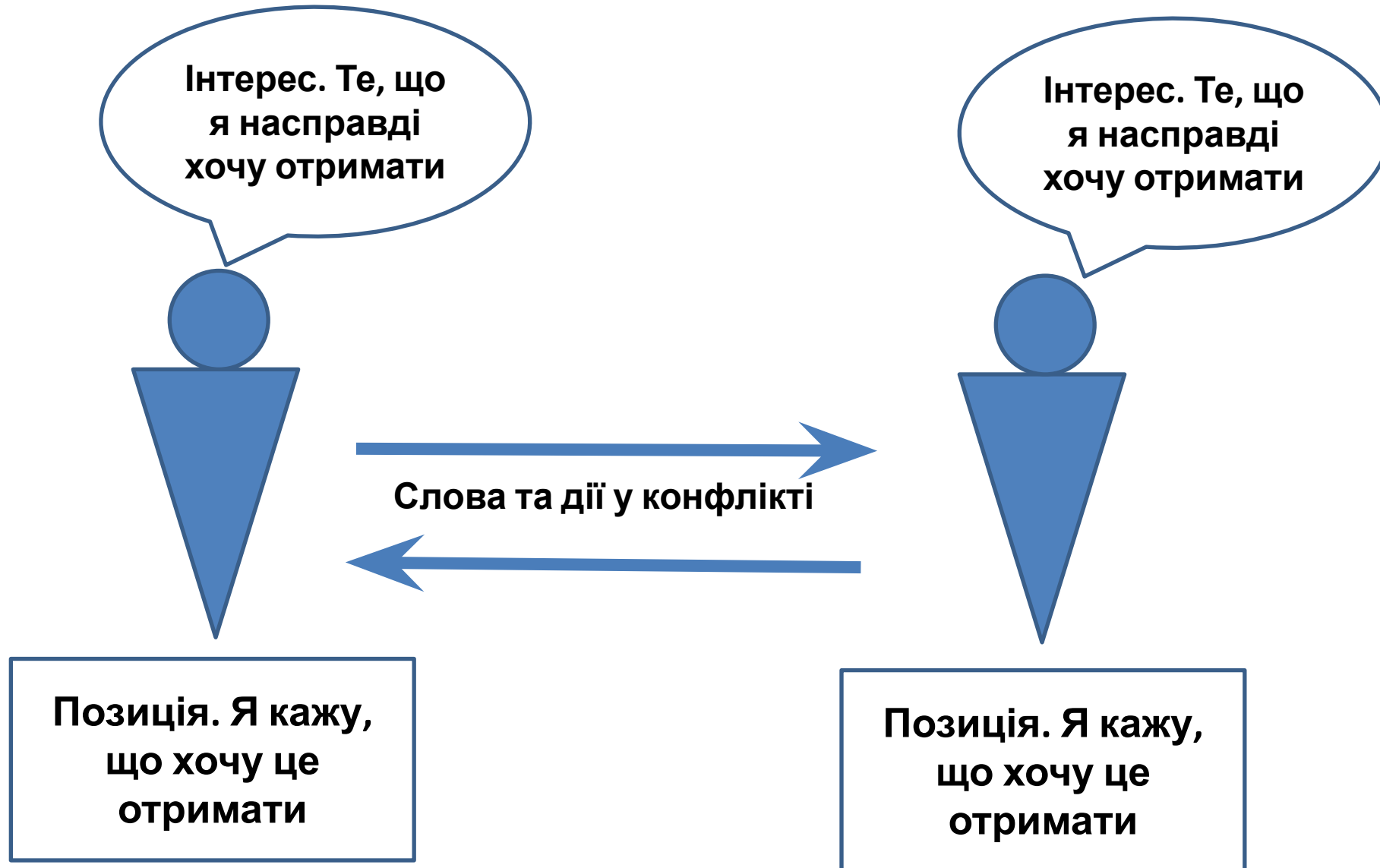
Конфлікт (лат. *conflictus* - зіткнення, сутичка) - зіткнення протилежних інтересів і поглядів.

Причини конфліктів

- **Протилежні інтереси сторін.** Нам обом потрібен мандарин, ми хочемо його з'їсти.
- **Протилежні позиції сторін.** Нам обом потрібен мандарин, але мені потрібна шкірка. А мені потрібен сік.
- **Погана комунікація між сторонами.**
- **Емоційне напруження,** яке заважає адекватно сприймати ситуацію.
- **Різні цінності.**
  - Для мене нормально бити жінку.
  - Вибачте, це протирічить закону України.

Причини конфліктів

Типи конфліктів

Відкритий конфлікт:

- Загрозливі слова
- Образи
- Насильство
- Погрози
- Підвищений тон

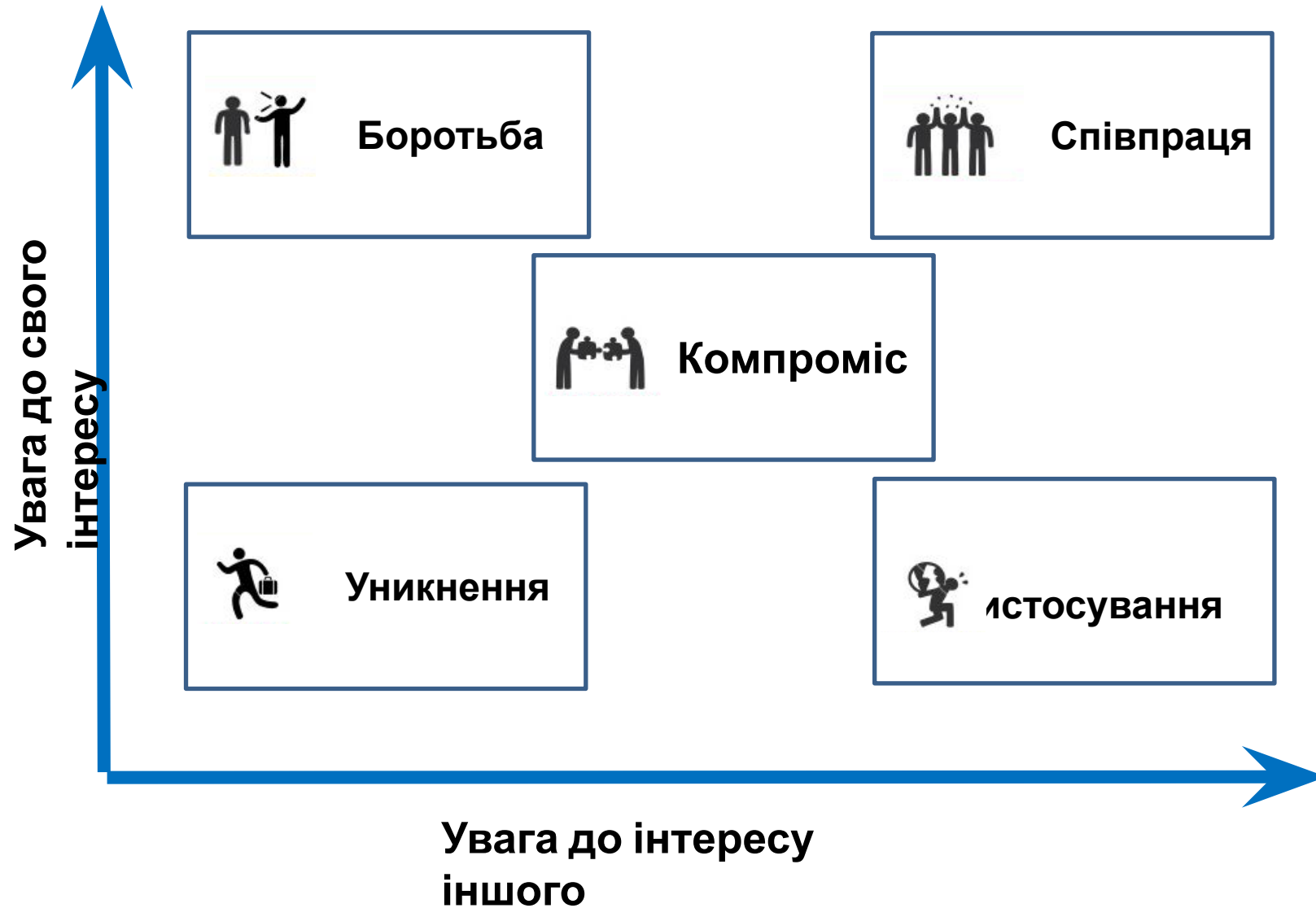
Типи конфліктів

Прихований конфлікт:

- Інтенсивні маніпуляції, спроби перевести тему розмову.
- Агресивна або закрита поза;
- Невербальні прояви страху, насмішки;
- Відмова від комунікації (людина не розмовляє або намагається ухилитись від розмови, коротко на розмито відповідає на питання);

Стратегії поведінки у конфлікті. Томас-Кілман

Стратегії поведінки у конфлікті. Томас-Кілман

Пристосування – людина нехтує своїми інтересами, щоб задовольнити інтереси іншого.

Співпраця – спільна спроба знайти рішення, яке задовольняло б вимоги обох сторін.

Уникання – людина намагається не займатися конфліктом. Шляхом уникання можна відкласти справу на кращий час.

Компроміс – це часткове задоволення обох сторін.

Суперництво – людина намагається задовольнити свої інтереси за рахунок іншого. Суперництво може означати «стати на захист своїх прав», якщо людина переконана, що вона права.

Алгоритм поведінки ДІ при розв'язанні конфліктів

- **Оцінка конфлікту** (Чи потрібне втручання?)
- **Зупинка конфлікту** (Втручання, зупинка активної фази, фізичне розведення сторін).
- **Зниження емоційності** учасників конфлікту.
- **Розгляд справи по суті** (викладення сторонами свого бачення, заповнення протоколу, при необхідності).
- **Пошук рішення конфлікту**, що задовольняє всі сторони (при можливості).

Алгоритм поведінки ДІ при розв'язанні конфліктів. Оцінка

- Чи знайомі між собою його учасники?
- Чи перейшов конфлікт у ситуацію застосування сили?
- Чи потребується комусь долікарська допомога?
- Якщо конфлікт у сім'ї, чи були при цьому присутні діти, де вони зараз?
- Чи були очевидці події, які б могли у разі необхідності надати допомогу у розслідуванні ситуації?

Алгоритм поведінки ДІ при розв'язанні конфліктів. Зупинка

- Підійти, привернути увагу сторін. Привітання (допустиме збільшення гучності задля привернення уваги).
- При агресивній поведінці учасників по відношенню один до одного, допустиме створення фізичного бар'єру між ними.
- При агресивній поведінці, розвести учасників на відстань 2-3 метри один від одного.
- Чіткі та зрозумілі інструкції для учасників. “Будь-ласка, в двох реченнях викладіть суть конфлікту”, “Прошу Вас відійти на 2 метри”

Алгоритм поведінки поліцейського при розв'язанні конфліктів. Зниження рівня емоційності

- Дати попити води.
- Зменшити використання нецензурної лексики та образливих слів.
- Дати можливість висловити позицію по відношенню до конфлікту. (Поясніть, що сталося?)
- Спитати про бажаний варіант розв'язання конфлікту.
Що Ви хочете, щоб я зробив?)
- Продемонструвати можливі наслідки розвитку конфлікту.
- Поясніть, що ви не можете зрозуміти суть питання, коли людина кричить або розмовляє разом з іншими.

Розгляд справи. Тактики вирішення конфлікту

Почергове вислуховування

Коли:

- 1) Стадія гострого конфлікту.
- 2) Доступні всі сторони конфлікту.
- 3) Ускладнена комунікація (багато агресії, паралельних діалогів).
- 4) Необхідність визначити суть конфлікту/ проблеми.

Як:

- По черзі надати слово сторонам.
- Приблизно однакова кількість уваги кожному.
- При необхідності можна фізично розвести сторони (наприклад, різні кімнати)

Розгляд справи. Тактики вирішення конфлікту

Фіксація позицій

Що: Кожна сторона повинна в двох реченнях викласти суть конфлікту.

Як:

- Будь-ласка заспокойтесь та коротко, в двох реченнях, поясніть що трапилось.
- Що ви хочете, щоб я зробив?
- Поясніть як конкретно я можу вирішити дане питання?

Коли:

- Учасники конфлікту стурбовані, емоційні, перелякані. В такий спосіб можна їх заспокоїти.
- Коли є декілька свідків/учасників конфлікту. В такий спосіб офіцер поліції повинен заспокоїти ініціаторів конфлікту.

Розгляд справи. Тактики вирішення конфлікту

Фіксація наслідків

Що: демонстрація бажаних/небажаних наслідків розвитку конфлікту

Як:

- Якщо ви продовжите вживати ненормативну лексику, я буду змушений скласти протокол.
- Якщо ви продовжите вживати ненормативну лексику, я буду змушений повідомити Ваших батьків.
- Якщо ми зараз, заспокоїмось, я думаю, ми обмежимось простим попередженням.

Коли:

- Сторони не мають принципового конфлікту, не будуть йти до кінця. Вони готові повідомити про наслідки небажаної дії від конфлікту.

Тактики розв'язання конфліктів.

Тиск

Що: тиск на одну із сторін (акцент на помилковості її позиції) з метою прийняття позиції іншої.

Коли:

- 1) Наявність єдиного вірного рішення.
- 2) Відсутність часу для вирішення конфлікту.
- 3) Значна перевага у силових засобах/ресурсах.
- 4) Немає потреби у створенні доброзичливих відносин у подальшому.

Тактики розв'язання конфліктів.

Пошук спільного рішення

Що: пропозиція сторонам знайти рішення, яке задовольнить кожного.

Як:

- Який варіант вирішення конфлікту задовольнив би Вас?
- Як ви вважаєте, чи погодиться на нього інша сторона?
- Ви враховуєте інтереси іншого цим рішенням?

Коли:

- немає єдиного вірного рішення.
- сторони знайомі між собою.
- офіцер не бере на себе відповідальність за вирішення конфлікту.

Спілкування офіцера під час конфлікту.

- Слідкуємо за власною безпекою.
- Постійно утримуємо всі сторони конфлікту в полі зору.
- Зупиняємо нецензурної лексику з боку учасників конфлікту.
- Рішуче зупиняємо “перепалки” та одночасні агресивні вигуки. Учасники конфлікту повинні розмовляти по черзі.
- Впевнений и спокійний тон мовлення, жестикуляція, інтонації. Допустимий голосний, але спокійний тон.
- Спочатку спілкування направлене на зниження емоцій сторін, на другому етапі – на з'ясування обставин конфлікту.